

Lektionsplanering

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Matematik 1a

Tema: Användning av kalkylprogram för att planera budgetar

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Hänsyn tas till budgetplanering i ekonomiska sammanhang.

Betygskriterium (E)

Eleven kan göra och presentera beräkningar med hjälp av olika matematiska metoder inklusive simuleringar av ekonomiska scenarier.

[Gy11, Matematik 1a]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till budgetplanering (10 min)

- Förklara vad en budget är och varför den är viktig.
- Gå igenom exempel på olika typer av budgetar (ex. hushåll, projekt).
- Diskutera skillnaden mellan verkliga kostnader och planerade kostnader.
- Berätta om viktiga ekonomiska termer såsom intäkter, utgifter och överskott.

2. Genomgång av kalkylprogrammet (15 min)

- Presentera hur man öppnar och använder kalkylprogrammet.
- Visa hur man skapar ett nytt kalkylblad.
- Demonstrera grundläggande funktioner som addition, subtraktion, multiplikation och division.
- Förklara hur formler fungerar i kalkylprogrammet.

3. Praktisk övning med budgetplanering (20 min)

- Dela upp eleverna i grupper och ge dem en uppgift att skapa en budget

för en liten affärsidé.

- Instruera dem att använda kalkylprogrammet för att beräkna kostnader och intäkter.
- Be grupperna att presentera sina budgetar för klassen.
- Diskutera de olika angreppssätten och budgetarna som presenteras.

4. Sammanfattning och reflektion (5 min)

- Fråga eleverna vad de har lärt sig under lektionen.
- Diskutera eventuella frågor eller oklarheter.
- Sammanfatta vikten av budgetplanering.
- Ge exempel på hur kunskaperna kan användas i vardagen.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Budgetens funktion:** En budget är ett verktyg för att planera ekonomiska resurser och kan hjälpa individer och företag att hantera sina utgifter på ett effektivt sätt.
- **Kalkylprogrammets användbarhet:** Kalkylprogrammet kan snabbt utföra beräkningar, vilket kan spara tid och minska risken för fel i budgetar.
- **Skillnaden mellan fasta och rörliga kostnader:** Kostnader kan delas in i fasta, som inte förändras oavsett produktionens nivå, och rörliga som varierar med produktionen.
- **Framställning av kalkyler:** Det är viktigt att förstå hur man korrekt presenterar och analyserar budgetar i ett kalkylprogram.
- **Realistisk budgetering:** Att skapa en realistisk budget kräver att man tar hänsyn till både intäkter och kostnader och kan inkludera buffert för oförutsedda utgifter.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Budget	En sammanställning av planerade inkomster och utgifter under en viss period.	Från franska *budgette*, som i sin tur härstammar från latinets *bulga*, som betyder påse.

Kalkylprogram	Ett datorprogram som används för att utföra beräkningar och hantera data i tabeller.	Ordet kalka kommer från latinets <i>*calculus*</i> , som betyder liten sten, som användes för att göra beräkningar.
Kostnad	Uppskattning av vad något kostar att producera eller sälja.	Från engelska <i>*cost*</i> , som härstammar från latinets <i>*constare*</i> som betyder "stå tillsammans".

Diskussionsfrågor

- A. Hur kan en bra budget påverka vår ekonomiska situation? Diskutera både kortsiktiga och långsiktiga effekter.
- B. Vilka faktorer kan påverka en budget negativt? Tänk på både personliga och externa faktorer.
- C. Tror du att det är viktigt att lära sig budgetering i skolan? Motivera ditt svar.

Aktivitet

Eleverna delas in i grupper om fyra och får en uppgift att tillsammans skapa en budget för en festival. De behöver planera intäkterna från biljettförsäljning och sponsorer samt kostnader för lokaler, marknadsföring och säkerhet. Varje grupp ska använda kalkylprogrammet för att göra sina beräkningar och sammanställa sin budget. När budgeten är klar ska de förbereda en kort presentation av sin festival och budgeten för klassen. Aktiviteten syftar till att ge en praktisk förståelse för hur man upprättar en budget.

Exit-ticket

Fråga	Svar
1. Vad innebär det att ha en budget?	En budget är en plan för hur man ska fördela sina inkomster och utgifter under en viss period.
2. Vilka är de två huvudtyperna av kostnader?	Fasta kostnader och rörliga kostnader.
3. Hur kan kalkylprogram hjälpa i budgetplanering?	De kan automatiskt utföra beräkningar och ge en klar översikt över ekonomin.
4. Vad är skillnaden mellan intäkter och kostnader?	Intäkter är vad som tjänas, medan kostnader är utgifter som måste betalas.
5. Varför är det viktigt att ha en buffert i sin budget?	För att kunna hantera oförutsedda kostnader utan att få ekonomiska problem.

6. Kan en budget vara dynamisk?
Hur?	Ja, en budget kan förändras beroende på nya intäkter eller utgifter som uppstår.
7. Vilka verktyg kan man använda för att sätta upp en budget?	Kalkylprogram, budgetappar och manuella kalkyler i papper.
8. Hur ofta bör man revidera sin budget?	Minst en gång per månad, eller oftare om större förändringar sker.

Hemuppgift

Eleverna ska genomföra en hemuppgift kopplad till dagens lektion. Hemuppgiften syftar till att befästa kunskapen om budgetplanering och användning av kalkylprogram.